

POVODOM IZLOŽBE ZORANA KUZMANOVIĆA U GALERIJU BLOK

Skulptura i nekoliko izloženih crteža ciklusa 'GLAVA' pripadali su temi 'prostora okruglog' koju je Kuzmanović predstavio kao dva paralelna primera. Tema navodi na Bašlarove (Gaston Bachelard) ekstenzivne pojmove i primere 'Poetike prostora', koji su jedan mnogostruki, ambivalentan, višesmeran i neuhvatljiv repertoar znanja a moguće je mesta ili prostor fokusirati topo- analizama 'sanjarenja' kao i modernim intimnim arheologijama mesta, odvojenih - spojenih čvrstim i mekanim rubovima prostora, fluidnim nomadskim putanjama određenih fiksacija. Kao opipljiva, opredmećena mesta prostora Bašlar u svojoj 'Poetici prostora' navodi kuću, ognjište, školjku, gnezdo, ugao dok 'fenomenologiju okruglog' navodi kao 'bivstvo okruglog' kao 'okupljanje bića u svom središtu', umnožavajućih varijacija neuslovljenih primarnim izgledom oblikom.

Glavni objekat Kuzmanovićeve izložbe je skulptura izvedena u metalu (aluminijumu) koja svojim oblikom asocira na 'antički šlem', neskriveno prikazujući istovremeno mesto modernističke forme koja dominira prisutnošću i procedurama obrade materijala, po tome ostajući blizak delokrugu moderne skulpture, što je njegova umetnička, profesionalna vokacija i opredeljenost. Uopšte je skulptura u svim promenama i redefinisanjima umetničkog objekta poslednjih pet decenija izgubila mesto čistog medija i apriornost takozvanih 'čistih' materijalizacija, te je zauzimajući mesto objekta preoznačavanjem i postepenim ugradnjama i premoščivanjem između skulpture- slikarstva- crteža već bila dostigla formu hibridnog oblika u prostoru. Dematerijalizacije i kolaps supstancijalnosti estetskog predmeta preorijentisali su i njenu formu u objekat prostora, na dijaloške oblike i interakcije u ambijentalnu prostornost same izložbe, učvršćujući time i autorske pozicije prema različitim kretanjima i oscilacijama, neočekavnim, skokovitim značenjima i ekstremizmima.

Svestan pozicije skulpture u takvim procesima redefinisanja koje su se reflektovale i na njegovu poziciju umetnika skulptura, Kuzmanović je isprepleo i kreirao hibridnu i dijalošku situaciju. Redefinisao je i reafirmisao formu datog objekta skulpture pogledom na detalj, jednim, primerom nađenog pa odlivenog antičkog grba i drugim, kruškolikim 'tegovima' koji su sajlama pričvršćeni za telo skulpture isticali materijalizovani sjaj 'kao Brankusi' .

Oblik 'antičkog šlema', pomenuti amblem grba pa i 'tegovi' evocirali su trag antike u skulpturi kao primarnu formu njene civilizacije. Ovim perifernim aluzijama Kuzmanović je afirmisao igru slobode

asambliranja, definisao kretanje personalnog stila i autentičnu kreativnu poziciju, ne odustajući od linije kontinuiteta sa “fenomenologijom okruglog”.

Jasna Tijardović